

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6P/73/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4324201824
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:4324201824.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou Petříkovou, vo veci starostlivosti o mal. dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXXX/XX, C., t.č. v Reedukačnom centre Mlynky – Biele Vody, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa rodičov: E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Levice, t.č. C. D. XX, C. a G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. I. XXXX/XX, C., t.č. C. D. XX, C., o zmenu zariadenia miesta výkonu ústavnej starostlivosti u mal. dieťaťa, takto

rozhodol:

I. Ústavná starostlivosť nariadená u mal. A., nar. XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 6P/164/2023-41 zo dňa 22.11.2023 sa bude v y k o n á v a ť v Reedukačnom centre J. C. XXXX, XXX XX J. C..

II. Každý z rodičov je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. A. sumou zodpovedajúcou 30% aktuálneho životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra J. C. XXXX, XXX XX J. C..

III. Týmto dochádza k z m e n e rozsudku Okresného súdu Levice č.k. 6P/164/2023-41 zo dňa 22.11.2023 v časti zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dňa 15.05.2024 doručil Okresnému súdu Levice podnet na zmenu zariadenia miesta výkonu ústavnej starostlivosti u mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, v zmysle ktorého žiadal, aby sa nariadená ústavná starostlivosť u maloletého vykonávala v Reedukačnom centre Veľké Leváre. Zároveň vo svojom podaní navrhli matke mal. dieťaťa uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletého každý sumou zodpovedajúcou 30 % sumy aktuálneho životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred, na účet Reedukačného centra J. C., počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

2. Vo svojom podaní ÚPSVaR Levice uviedol, že u mal. A. bola nariadená ústavná starostlivosť rozsudkom Okresného súdu Levice sp.zn. 6P/164/2023 zo dňa 22.11.2023, ktorá sa vykonáva v Reedukačnom centre Mlynky – K. J.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 04.01.2024. V rámci zabezpečovania jeho ďalšej edukácie, ktorá už v aktuálnom zariadení nie je možná, pretože k 30.06.2024 v školskom roku 2023/2024 maloletý ukončí plnenie povinnej školskej dochádzky, je potrebné maloletého premiestniť do Reedukačného centra J. C., kde bude môcť pokračovať v školskom roku 2024/2025 v sústavnej príprave na povolanie.

3. V predmetnej právnej veci súd vytýčil termín pojednávania na deň 17.06.2024. Súd pojednával v prítomnosti matky a kolíznej opatrovníčky. Nedostavil sa otec, ktorý mal doručenie vykázané, avšak svoju neúčast' neospravedlnil.

5. Kolízny opatrovník zotrvala na podanom návrhu a zároveň poukázala na to, že návrh bol podaný na podnet RC Mlynky – K. J. z dôvodu, že maloletý končí povinnú školskú dochádzku a v L. je len základná škola. Nakoľko sa maloletý pripravuje na svoje budúce povolanie, mal by byť premiestnený do Reedukačného centra J. C.. S maloletým bol vykonaný aj pohovor, kedy povedal, že by chcel študovať stavebný odbor a toto by vraj bolo pre neho vhodné. Mal. A. je teda o tom vyrozumený a súhlasí s premiestnením.

6. Matka na pojednávaní uviedla, že s mal. A. si pravidelne voláva, nechodí za ním na návštevu z dôvodu vzdialenosti. Od kedy je mal. A. umiestnený v Reedukačnom centre nebol doma na prázdninách. Matke spomínal, že by chcel ísť na strednú školu a rozprávali sa aj o jeho premiestnení, s čím súhlasil. Matka taktiež vyjadrila súhlas s premiestnením maloletého. Poukázala na to, že poberá hmotnú núdzu, vykonáva aj aktivačné práce pre obec, avšak momentálne je na PN.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

7. Maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX pochádza z nemanželského spolužitia jeho rodičov E. F., nar. XX.XX.XXXX a G. B., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 6P/164/2023-41 zo dňa 22.11.2023, právoplatným dňa 04.01.2024, bola u mal. A. nariadená ústavná starostlivosť, ktorú maloletý vykonáva v Reedukačnom centre Mlynky – K. J.. V predmetnom rozhodnutí súd zároveň rodičom mal. dieťaťa uložil povinnosť prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou zodpovedajúcou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra Mlynky – K. J.. V uvedenom konaní mal súd preukázané, že mal. A. bolo už opakovane nariadené výchovného oparenie – pobyt v Reedukačnom centre Vráble a následne aj v Reedukačnom centre Mlynky – Biele Vody. Nariadené výchovné opatrenia účel splnili, avšak mal. A. bol po návrate do rodinného prostredia schopný fungovať bez problémov len krátkodobo. Bolo zjavné, že je ľahko ovplyvniteľný, nedokáže sa vyhnúť mravne narušenej mládeži, následným krádežiam, či užívaniu prchavých a omamných látok. Na súde sám doznal, že by mal poslúchať, učiť sa a nekradnúť, ale ostáva to len v rovine slovnej. Užívaním omamných a psychotropných látok sa sám dostal aj do stavu, keď v škole skolaboval, musela byť privolaná RZP. Týmto konaním A. ohrozoval svoje celkové zdravie vrátane psychického. Taktiež rodičia doznali, že nie sú schopní dostatočne na syna výchovne vplyvať, nerešpektuje ich. V škole ho učenie nebaví, dosahuje slabé výsledky, čo je podmienené aj nižším intelektovým potenciálom, ale pri pravidelnej práci s dieťaťom a motivácii sú jeho pokroky viditeľné, na čo poukázalo v správe aj RC Mlynky. Zo správy vyplynulo aj to, že sám je však ľahkomyselný, nemá vytvorený hodnotový rebríček, nevie, čo je dôležité pre neho a jeho budúci život. A zjavne ho v tomto smere nevedia ovplyvniť ani rodičia. Maloletý nepochybne potrebuje neustálu kontrolu a individuálny prístup, čo mu však v rodinnom prostredí a komunite, v ktorej žije, rodičia nie sú schopní zabezpečiť. Vzhľadom na uvedené bolo umiestnenie mal. dieťaťa do režimového zariadenia formou ústavnej starostlivosti v jeho najlepšom záujme, nakoľko opakované nariadenie výchovného opatrenia by bolo v danom prípade nanajvýš neúčelné.

8. Zo správy Reedukačného centra L. – K. J. zo dňa 28.05.2024 vyplýva, že v ich zariadení je mal. A. druhýkrát, prvý pobyt bol formou výchovného opatrenia od 03.10.2022 do 06.06.2023. Druhý pobyt, kedy mu bola nariadená ústavná starostlivosť sa realizuje od 07.02.2024. V školskom roku 2023/24 je maloletý žiakom 8. ročníka ŠZŠ, pričom u neho ide o 10. rok povinnej školskej dochádzky. Po ukončení jeho prvého pobytu v zariadení maloletý krátku dobu fungoval v domácom prostredí bez problémov, následne sa však jeho správanie zhoršovalo a stupňovalo. Vzhľadom ku kumulácii problémov v jeho správaní, mu bola nariadená ústavná starostlivosť. V RC L. – K. J. sa adaptoval rýchlo, prostredie mu bolo známe a nemal problém sa od začiatku prispôbiť systému, pravidlám a autoritám. U maloletého boli zaznamenané dva priestupky voči internému systému, a to dňa 02.05.2024 sa dopustil krádeže osobných vecí spolužiakovi a dňa 12.05.2024 sa pobil s chlapcom z inej skupiny. V rovesníckej triede sa spočiatku veľmi neprejavoval, pôsobil nenápadne, niekedy to prechádzalo až do apatie. Po zmene triedy ožil, vrátil sa ku pôvodným kmeňovým pedagógom a našiel si postupne aj kamarátov. Ako vyplýva ďalej zo správy, mal. A. aj napriek veku pôsobí detskejšie, hravejšie a osobnostne je jednoduchší. V správaní

po prvotnej apatii je aktívnejší, kooperujúci s dospelými, vo vzťahu k dospelým sa správa slušne a snaží sa spolupracovať. Vo vzťahu k povinnostiam (najmä školským) bolo po jeho príchode badať nezáujem o ich plnenie. Postupne však vplyvom pobytu v štruktúrovanom vonkajšom prostredí dochádzalo aj k väčšej systematizácii v oblasti školských návykov, s priebežnou školskou prácou – pod dohľadom a kontrolou. V oblasti korekcie, zvládanie záťaže možno usúdiť, že maloletý pôsobí nekonfliktne, kritiku či usmernenie vie prijať, snaží sa korigovať správanie. S rodinou je maloletý v pravidelnom telefonickom kontakte. Zo správy taktiež vyplýva, že u mal. A. je nevyhnutné naďalej udržať podmienky nútenej abstinencie. Pre maloletého je voľné prostredie viac rizikovým pre možnosť podľahnutia a návratu do starých koľají. Potrebuje sa zamestnávať, žiť aktívnu prítomnosť s postupným zvnútornením návykov, aby si vedel vyplniť voľný čas aktívne. Tento proces prebieha zatiaľ v podmienkach plnej kontroly. Dará sa ho cez nastavenie a kontrolu vonkajších podmienok udržať ho v stave bez drog. RC odporučilo u maloletého pokračovať v podmienkach inštitucionálnej starostlivosti aj v ďalšom školskom roku 2024/25.

9. Podľa správy Sociálnej poisťovne matka je poberateľkou dávky pomoci v hmotnej núdzi vo výške 271,- eur a prídavku na dieťa vo výške 120,- eur, ktoré poskytuje Sociálna poisťovňa. Otec mal. dieťaťa nie je poberateľom dávky pomoci v hmotnej núdzi ako ani inej štátnej dávky (je len spolu posudzovanou osobou na dávke pomoci v hmotnej núdzi). Podľa oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice zo dňa 23.05.2024 obaja rodičia nie sú evidovaní v evidencii uchádzačov o zamestnanie a aktuálne sa nezúčastňujú na aktívnych prácach pre obec.

10. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

11. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

13. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

14. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

17. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživnú povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

18. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že vzhľadom na dlhodobu pretrvávajúce výchovné problémy, neprimerané problematické správanie sa mal. A. ako aj dodržiavanie podmienok nútenej abstinencie je celkom v záujme maloletého, aby nariadenú ústavnú starostlivosť naďalej vykonával v zariadení režimového typu, ktoré mu poskytne potrebnú a adekvátnu starostlivosť. Ako vyplýva z aktuálneho oznámenia RC Mlynky – Biele Vody v rámci zabezpečenia ďalšej edukácie maloletého, ktorá však už v ich zariadení nie je možná, nakoľko ku dňu 30.06.2024 maloletý ukončí plnenie povinnej školskej dochádzky v tomto zariadení, je potrebné ho premiestniť do zariadenia Reedukačného centra J. C., kde bude môcť pokračovať v sústavnej príprave na povolanie. Premiestnenie maloletého je plánované v období od 27.08.2024 do 30.08.2024. Sám maloletý počas vykonaného pohovoru vyjadril prianie pokračovať v štúdiu, pričom sa mieni venovať stavebnému odboru, a zároveň vyjadril súhlas s jeho premiestnením do RC J. C.. S poukazom na to, že reedukácia sa javí ako vhodná forma práce s mal. dieťaťom, usmerňuje jeho správanie a drží ho v hraniciach normy, je súd toho názoru, že je nevyhnutné v započatej reedukácii aj naďalej pokračovať a to v zariadení, v ktorého blízkosti má maloletý zároveň možnosť pokračovať v štúdiu a príprave na budúce povolanie. S prihliadnutím na súhlasné vyjadrenia kolízneho opatrovníka, odporúčania príslušného reedukačného zariadenia ako aj súhlas samotného maloletého, súd zmenil zariadenie na výkon ústavnej starostlivosti a maloletého premiestnil do Reedukačného centra J. C.. V záujme vytvorenia perspektívy pre osobnú a sociálnu integráciu maloletého ako aj so zreteľom na zabezpečenie jeho ďalšej edukácie, je zmena zariadenia v prospech maloletého.

19. Súd zároveň uložil rodičom povinnosť prispievať na výživu dieťaťa na účet tohto zariadenia, pričom výšku vyživovacej povinnosti ponechal v rozsahu, v akom bola určená pôvodným rozsudkom, ktorým súd nariadil ústavnú starostlivosť u maloletého, teda vo výške 30% sumy aktuálneho životného minima na nezaopatrované, neplnoleté dieťa. Jedná sa o tzv. „ minimálne výživné“, ktoré je povinný platiť každý rodič, a to bez ohľadu na svoje možnosti, schopnosti a majetkové pomery. U rodičov v porovnaní s predchádzajúcim rozhodnutím k zmene príjmových pomerov zásadným spôsobom nedošlo.

20. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Odvolať len proti odôvodneniu nie je prípustné.

V odvolaní má byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie.

Rozhodnutie o výživnom je vykonateľné doručením.